

Concept notulen van de Algemene Ledenvergadering

Vrijdag 14 oktober 2016

Universiteitsbibliotheek Leiden (UBL)

16:00-18:00 uur, voorafgegaan door tutorial van 14:00-15:45 uur.

Bestuursleden: mw. prof. dr. S. Legêne (voorzitter), voorts voor de UBL: dhr. K. De Belder, mw. W. van Bergen, mw. dr. M. Plomp en dhr. drs. L. Sesink.

Afwezig: mw. drs. I. Goedegebuur (penningmeester), mw. drs. N. Jouwe, dhr. dr. W. Modest, dhr. prof. dr. G. Persoon.

Leden: presentielijst per abuis zoek geraakt.

1. Opening en welkom

De voorzitter van de Vereniging, Susan Legêne, opent de vergadering en heet allen welkom op deze ledenvergadering, die geheel is gewijd aan de integratie van de KITLV-collectie in de UB Leiden (UBL). Voorafgaande aan de vergadering is reeds een tutorial verzorgd door de UBL, dat door de zestien deelnemende leden zeer is gewaardeerd. In de tutorial werd ondermeer uitgelegd hoe gebruikers van de collecties rechtstreeks kunnen zoeken in de KITLV-collectie en waar de oorspronkelijke thesauri op de site van de bibliotheek terug te vinden zijn.

Er zijn enkele afmeldingen ontvangen, die in het verslag zullen worden gemeld. Onder agendapunt 5 is ruimte voor een rondvraag.

De notulen van de ledenvergadering van 10 juni 2016 worden goedgekeurd nadat twee correcties zijn aangebracht:

*p. 2, onder 4: 'productiviteit ... KNAW-verband) goed' moet zijn 'hoge productiviteit ... KNAW-verband)

*p. 2, onder 4: 'Clara van Brakel' moet zijn 'Clara Brakel'.

2. Inleiding door Kurt De Belder, directeur UBL

De Belder verzorgt een uitvoerige, door een powerpoint-presentatie ondersteunde inleiding over de plaats van de KITLV-collecties binnen de UBL, waarbij hij puntsgewijs ingaat op de in juni 2016 door verontruste leden ingebrachte vragen.

- Ontoegankelijkheid van digitale bestanden vanuit huis. De UBL dient zich te conformeren aan het de laatste jaren duidelijk strenger geworden beleid inzake auteursrechten (die in principe doorlopen tot 70 jaar na het overlijden van de auteur). UB-passen verstrekt aan KITLV-leden geven alleen *intra muros* (zowel in de UBL als in KITLV-Jakarta) toegang tot bepaalde gedigitaliseerde bestanden, terwijl medewerkers en studenten met een eigen ID van de UL wél toegang hebben. Dit is hinderlijk voor leden, maar gezien de auteursrechtelijke bepalingen onvermijdelijk. Was KITLV nog een onafhankelijke bibliotheek dan had het, gezien de inmiddels uitgedeelde hoge boetes, een zelfde maatregel moeten treffen. De UBL streeft, in samenwerking met andere universitaire bibliotheken, naar optimale beschikbaarheid, binnen de marges van wet en regelgeving. Overigens zet de UBL zich sterk in voor Open Access-beleid, dat deze problemen in de toekomst zal helpen voorkomen.
- De thesaurusfunctie van de KITLV-collectie is inderdaad niet door de UBL voortgezet. De Belder beaamt dat dit een verschraling is, maar geeft aan dat dit, gezien het arbeidsintensieve karakter van het bijhouden van de thesaurus en het geringere budget dat door de KNAW aan de UBL werd overgedragen, een onvermijdelijke ingreep was. Het zou ook tot onevenwichtigheid binnen het totale UBL-bestand hebben geleid als een deel van de collectie wel voortgaand op thesaurusniveau zou worden ontsloten en de rest niet. De

thesaurus blijft als aparte database bewaard en digitaal beschikbaar en bruikbaar, maar nieuwe titels worden niet op dat niveau ontsloten. Het laten bijhouden door een vrijwilliger acht De Belder geen optie.

- De melding 'may be available' bij tijdschriften wordt gegeven indien niet alle afleveringen beschikbaar zijn. Bij doorklikken wordt zichtbaar welke afleveringen wel c.q. niet beschikbaar zijn. Soms is een tijdschrift niet volledig verzameld en zijn er lacunes in de collectie. Er wordt naar gestreefd z.s.m. alle afleveringen beschikbaar te stellen. Wanneer bij boektitels deze melding verschijnt, kan dat zijn omdat deze wel al besteld, maar nog niet beschikbaar zijn. Bij twijfel kan via 'ask the librarian' aan UBL-medewerkers worden gevraagd dit uit te zoeken.
- Sommige leden hebben problemen om de KITLV-collectie te vinden. Mede hierom zijn en worden door de UBL tutorials aangeboden. De lener kan alléén de KITLV-collectie doorzoeken, maar het is goed te realiseren dat relevante titels ook uit de KIT- en UBL-collecties afkomstig kunnen zijn. Men kan zoeken door breed te beginnen en het aantal resultaten te verkleinen, of juist klein beginnen en dan verbreden.
- Geleende boeken die reeds zijn teruggebracht blijken inderdaad soms nog op het account van de lener te staan. Dit is echter slechts een kwestie van enkele uren of, bij uitzondering, in het weekend, enkele dagen.
- Archivering van nieuw aangeboden uniek materiaal voor de collecties. Nieuw materiaal kan direct aan de UBL worden aangeboden, en daarbij desgewenst als schenking aan de Vereniging worden geormerkt, die het materiaal dan weer in beheer zal toevertrouwen aan de UBL. In alle gevallen moet kritisch worden bekeken of het materiaal inderdaad een significante verrijking is van de collectie en hoe arbeidsintensief de archivering is. In het recente verleden hebben Vereniging KITLV en KITLV-KNAW hierin bijgesprongen met financiële en personele ondersteuning en het inschakelen en begeleiden van stagiairs. Dit wordt van geval tot geval bekeken. Deskundige vrijwilligers zijn hier wel zeer welkom.
- Er zijn klachten geweest over het ontbreken van belangrijke handboeken en tijdschriften in de nieuwe open opstelling. De Belder geeft aan dat voor een belangrijk deel deze tijdschriften al digitaal beschikbaar waren. Niettemin zijn hier inderdaad enkele zaken niet optimaal verlopen, en dat zal niet meer gebeuren. Inmiddels is in overleg met o.m. het lid L. Blussé een aantal tijdschriften weer teruggeplaatst. In enkele gevallen was dit echter onmogelijk, deels door ruimtegebrek, deels omdat vanuit het Metamorfoze-programma (overheidsfinanciering voor digitalisering van belangrijke historische uitgaven en handschriften) gedigitaliseerde tijdschriften niet langer op papier beschikbaar mogen worden gesteld. Er zijn door UBL geen unieke titels verkocht of weggegooid; dat betrof titels waarvan meerdere exemplaren beschikbaar waren. Hoe dan ook zijn alle titels die wel in de KITLV-leeszaal, maar niet in de kleinere UBL-leeszaal beschikbaar zijn wél via de UBL aan te vragen.

De Belder geeft vervolgens aan dat het gebruik van de KITLV-collecties sinds de overgang naar de UBL sterk is gestegen. Hij ontvouwt verder de plannen voor de opening van de Asian Library <http://asianlibraryleiden.nl/> die in september 2017 feestelijk zal worden geopend; KITLV-leden worden daarvoor van harte uitgenodigd. De UBL is succesvol doende met fondsenwerving; er is reeds een half miljoen voor de collectie Zuidoost-Azië verworven. Hiermee, en met eigen middelen, worden diverse digitaliseringsprojecten uitgevoerd, zoals I la Galigo, Panji Tales, Maps in the Crowd en het Asian Library Fellowship Fund.

Voorts is in samenwerking met de University of Curaçao, en gefinancierd door OCW, een 'Digital Library of the Antilles' gebouwd, die op 3 december 2016 trans-Atlantisch in Curaçao en Leiden feestelijk in gebruik wordt genomen.

Gedurende zijn presentatie geeft De Belder de leden regelmatig gelegenheid vragen te stellen, die hij vervolgens beantwoordt. Sommige leden klagen over verschraving van de dienstverlening. De Belder

beaamt dat dit in enkele gevallen inderdaad zo is, in vergelijking met de situatie op het KITLV; hij geeft aan dat dit gezien de halvering van de beschikbare middelen onvermijdelijk was, en wijst erop dat vragen ingediend via de 'knop' "ask the librarian" daadwerkelijk bij de vakreferenten terecht komen en beantwoord worden. Belangrijk voor KITLV is vakreferent Marije Plomp.

3. Digitalisering Caribische collecties

UBL-medewerker Laurents Sesink geeft een uitvoerige inleiding over de nieuwe digitale infrastructuur die de UBL thans bouwt, waarvan onder meer genoemde Caribische digitale bibliotheek deel zal uitmaken. Het gaat om een totale collectie van zo'n 4 miljoen digitale objecten. Deze digitale collectie zal op termijn ook weer in verbinding worden gebracht met soortgelijke collecties elders in de wereld.

4. Besluitvorming

Besloten wordt het volgende:

- De UBL zal zorgen voor een 'wegwijzer' naar de relevante KITLV-, KIT- en UBL-collecties op de website van de Vereniging KITLV.
- Er wordt een klankbordgroep voor de bibliotheek met betrekking tot de KITLV-collecties ingesteld; hiervoor hebben zich reeds aangemeld de leden Brakel, Van der Goes, Hoogervorst, Van der Molen en Worsley; een lid met speciale interesse in de Cariben dient nog te worden aangezocht. De individuele leden van de klankbordgroep kunnen gevraagd en ongevraagd advies geven, problemen signaleren en suggesties doen. Eerste aanspreekpersoon is Marije Plomp. Het bestuur van de Vereniging zal het functioneren van de klankbordgroep faciliteren en monitoren.
- De UBL zal regelmatig tutorials aan KITLV-leden zal aanbieden, waarbij ook nieuwe vragen vanuit de leden en de bibliotheekcommissie kunnen worden meegenomen.

5. W.v.t.t.k., sluiting en rondleiding

Een van de leden vermeldt dat in Australië het concordantie-project dreigt te worden stopgezet ten gevolge van drastische bezuinigingen. Hij vraagt of UBL dit misschien zou kunnen overnemen en integreren in de lopende activiteiten. Marije Plomp is van het project op de hoogte en zal het bespreken.

Oostindie (directeur KITLV) merkt n.a.v. de presentaties van De Belder en Sesink op dat het KITLV, gezien zijn beperkte schaal en expertise, niet goed in staat zou zijn geweest de indrukwekkende projecten (digitalisering, Asian Library) die de UBL nu opzet en uitvoert zelf te initiëren en uit te voeren. Het is mede daarom zijns inziens onjuist de door de KNAW afgedwongen overgang van de collecties naar de UBL voornamelijk in termen van verschraving te waarderen.

De voorzitter dankt tegen zes uur 's avonds de aanwezige staf van de UBL en de leden voor hun inbreng. De Belder geeft tenslotte na afsluiting van de vergadering een korte rondleiding in de Asian Library in aanbouw.